

Ontwerp.

aan de heer van de Watermolen

AAN:

verz. 29/6/79

de Heren Gecommitteerden van
het Waterschap Westerkwartier,
Waterschapshuis,
Postbus 12,
9800 AA Zuidhorn.

Geachte Heren,

Als een mogelijke inleiding ^{As} van verder overleg hopen wij dat u het ons toestaat enkele aspecten aangaande het molenbezit van uw Waterschap onder de aandacht te brengen.

1. De toestand van uw in bedrijf zijnde watermolens

Wij willen graag onze waardering uitspreken voor het feit, dat u de molens De Jonge Held te Leegkerk en De Eolus te Aduard zodanig onderhoudt, dat zij hun bemalingsfunctie kunnen handhaven. Het is ook uit historisch oogpunt verheugend dat erop kan worden gewezen dat in de provincie Groningen nog twee ~~windmolens~~ ~~watermolen~~ ~~met~~ watermolens bestaan (de bovengenoemde), die hun poldergebied met uitsluitend de windkracht bemalen.

2. De toestand van uw niet in bedrijf zijnde watermolen

Dat is dus de watermolen van de voormalige Zwakkenburger- en Ellersvelderpolder te Grijpskerk.

Het is u bekend dat ~~ons~~ ^{ons} het verval van deze molen aan het hart gaat. Er zijn in onze provincie nog 81 koren- en watermolens; het is ook een opvatting van het Provinciaal Bestuur dat dit molenbezit niet verder moet afbrokkelen. Er zijn meer molens die op betere tijden wachten; in afwachting daarvan worden ze dan wel (b.v. door ~~het Waterschap Hunsingo~~ ~~geconserveerd~~ de waterschappen Hunsingo en Fivelingo) geconserveerd. Doorgaand inwateren is funest. Wij hebben u al wel eens in het belang van ~~het Waterschap~~ de onderhavige molen onze diensten aangeboden. Hierop kwam het antwoord dat uw Waterschap conserveringsmaatregelen zou treffen. Wij hopen dat deze nu niet lang meer uitblijven.

3. Woningen bij watermolens

Free - eenheid

Men kan ^{ze} ~~het~~ haast als een onverbreekelijk geheel zien: de mulderswoning bij de watermolen.

Een herstel en verbetering van de mulderswoning bij De Jonge Held toont aan hoe de combinatie watermolen / woning fraai en zinvol in stand kan worden gehouden. Er zijn gelukkig meer van zulke voorbeelden in onze provincie. Verwonderlijk is dat niet. Door de nabijheid van een goed bewoonbare woning wordt vandalisme tegengegaan. Sterker: wordt de situatie geschapen dat de molen door een (vrijwillige) molenaar goed in stand kan worden gehouden.

Wij willen in dit verband wijzen op de situatie bij ~~de~~ De Eolus. De toestand van de mulderswoning bij die molen moet helaas als onhoudbaar worden gekenschetst. Er moet ernstig rekening mee worden gehouden dat het echtpaar Dijk, bekend om hun toewijding voor de molen, er voor gaat bedanken te blijven wonen in een huisje, dat volledig dreigt te verkrotten en een schrijnend tekort vertoont aan gerief dat alom al decennia lang als normaal wordt beschouwd.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet en zijn gaarne bereid tot verder overleg.

Hoogachtend,
Namens de Stichting:

(voorz.)

(secr.)

Kort verslag bespreking 4 juli met voorzitter en secretaris waterschap Westerkwartier over molens Zwakkenburger en Westerhornermolenpolder.

De heren De Groot en Venema, resp. voorzitter en secretaris van het wtp. Westerkwartier hebben grote bezorgdheid geuit over de situatie m.b.t. de molens van de Zwakkenburger en Westerhornermolenpolder (resp. gebouwd in 1865 en 1829). Dit betreft zowel de bouwkundige toestand als de bedrijfsvaardigheid. De Zwakkenburger molen is al eigendom van het watp. Westerkwartier, de andere molen zal binnenkort in eigendom door de Westerhornermolenpolder in eigendom worden overgedragen.

Het waterschap is er op uit om beide molens af te stoten en te vervangen door nieuwe moderne maalwerktuigen. Voor de boeren is dit uiteindelijk voordeliger. Het wtp. zou graag zien, dat de molens in eigendom en onderhoud overgenomen zouden worden door de Stichting Groninger Molenvrienden. Nu is de overname althans financieel niet zo'n punt (het wtp. is bereid te volstaan met de symbolische prijs van f. 1,--), maar waar het natuurlijk om gaat is de financiering van de onvermijdelijke opknapbeurt. Genoemde stichting heeft hiervoor niet zelf de nodige middelen en zal als provinciale organisatie onmiddellijk de provincie vragen om steun. Omdat het molenbehoud een zaak is waar de provincie zich binnen het raam van haar mogelijkheden altijd sterk heeft gemaakt en om de beslissing over wat er met deze molens moet gebeuren op zo kort mogelijke termijn uit te lokken heb ik met beide heren afgesproken bij de betreffende gedeputeerde(n) te zullen pleiten voor een gesprek met als deelnemers Het wtp., de stichting en de provincie eventueel met steun van de molencommissie.

Volledigheidshalve moet nog worden opgemerkt, dat beide molens hoog genoteerd staan op de zg. lijst van "krepeergevallen". Als niet spoedig wordt overgegaan tot restauratie kunnen ze worden bijgeschreven op de lijst van "gevallenenen"!

TMH 4 juli 1979.

T.M. Hazenberg,
1^eafd. prov. griffie

H.T.D.

8

Mostert's Meul Keapsted

Fa. Th. Bremer & Zonen

MOLENBOUW

Tel. 05907-1670 of 05909-221

Postrekening 899990

Bankier: Amro-Bank, Eelde

banknr. 44.61.85.906,

PATERSWOLDE, 20 mei 1980
Kamperfoelieweg 27

Onderwerp: Watermolen nabij
Uw ref.: Grijpskerk

Aan het bestuur van het
Waterschap "Westerkwartier"
te Zuidhorn

M.H.

Hierbij doen wij U een prijsopgave toekomen voor werkzaamheden, welke volgens ons moeten worden uitgevoerd alvorens de molen weer in een goede staat zal zijn.

<u>Het staartwerk.</u>	<u>materiaal</u>	<u>loonkosten</u>	<u>stelposten</u>
een nieuwe staart 30x33 lang 9,00m	f 1425,-	f 1056,--	
twee lange schoren 13x17 lang 11,-	f 670,-	f 792,--	
twee korte schoren 10x10 lang 6,-	f 180,-	f 528,--	
korte spruit met onbouw 24x24 lang 5,60 m	f 620,-	f 2112,--	
lier reparatie			f 1500,--
nieuwe kruipalen			f 3000,--
<u>Het wiekenkruis.</u>			
reparatie aan de roeden			f 1500,--
de roeden ophekken met nieuwe heklaten, loon en treklatten en voorzomers. De oude kleppen weer gebruiken.	f 2140,--	f 4950,--	
reparatie oude kleppen			f 1500,--
reparatie zelfzwichtingsstangen, kruis, winkelhaken, banden enz.			f 5000,--
<u>de Kap.</u>			
kapzoldervloer 20 m ²	800,--	f 792,--	
twee nieuwe voeghouten 35x35 lang 5,-m met 10 cm porring	2720,--	f 6864,--	
nieuwe spanring en mandjes	560,--	f 1848,--	
nieuwe roosterzolders	120,--	f 264,--	
nieuwe windpeluw 38x38 lang 3,00m incl. onbouw	975,--	f 2376,--	
nieuwe lange spruit 28x28 lang 10,00m	1260,--	f 3092,--	
nieuwe penbalk 36x36 lang 2,50m	455,--	f 1848,--	
drie kalven en een stombalk	520,--	f 1320,--	
twee nieuwe voorgordingen	108,--	f 528,--	
nieuw voorschild	140,--	f 264,--	
drie aanlopers 9x11 lang 1,60m	- 66,--	f 330,--	

te transporteren f 12.759,-- f 30.964,-- f 12.500,--

Mostert's Mol Keapstad

Fa. Th. Bremer & Zonen

MOLENBOUW

Tel. 05907-1670 of 05909-221

Postrekening 899990

Bankier: Amro-Bank, Eelde
banknr. 44.61.85.906.

PATERSWOLDE, 20 mei 1980
Kamperfoelieweg 27

Onderwerp:

Uw ref:

Blad 2

	transport	materiaal	loonkosten	stelnoeste
nieuwe molplanken	f	12.759,--	f	30.964,--
nieuwe naald	f	165,--	f	528,--
nieuwe spruitkasten met luiken	f	66,--	f	264,--
nieuwe vang		180,--	f	792,--
reparatie kruiring				f 2500,--
losse en vaste zahnstok en slee enz.				f 3000,--
nieuwe rietlatten en tengels op de kap.		980,--	f	2840,--
nieuw riet op de kap				f 7000,--
<u>Diversen.</u>				
nieuwe toegangsdeur met kozijn	f	200,--	f	660,--
vloer 1e zolder vernieuwen 40 m ²	f	1400,--	f	1320,--
de molen schilderen 2x	f	1650,--	f	7920,--
slopen van de te vervangen onderdelen			f	3300,--
afvoeren afbraakmateriaal				f 2500,--
reiskosten molenmakers	f	3000,--		
verzekering	f	2500,--		
transport zwaar materiaal en kraanwerk	f	7500,--		
		f 30.400,--	f 48.388,--	f 29000,--
5 % aannemersprovisie		f 4.560,--		
		f 34.960,--		
		f 48.388,--		
		f 29.000,--		
		f 112.348,--		
18 % b.t.w.		f 20.223,--		
Totaal		f 132.570,--		

De watermolen tussen Zuidhorn en Gaarkeuken is in zeer slechte staat en moet in zijn geheel worden vernieuwd.

De kosten hiervan zijn door ons niet begroot, maar wordt geschat op zeker f 500.000,--

Hopende U hiermee van dienst te zijn geweest, tekenen wij

p.s. loonsverhogingen en prijsverhogingen worden doorberekend.

Fa. Th. Bremer & Zn.
te Paterswolde

Beste Berten,

Het waterschap Westerkwartier wil wel molens (+ mulderswoningen maar vermoedelijk niet alle) overdragen aan de Stichting Groninger Molenvrienden. De stichting en het waterschap hebben over de desbetreffende molens met woningen correspondentie gevoerd. Verder is hedenochtend, dinsdag 8 januari 1980, een bespreking gevoerd. Aanwezig: De Groot (voorzitter Westerkwartier), Bos (waterbouwkundige Westerkwartier), Hazenberg, De Jong, Dijk en Jongsma.

Het was een zeer vruchtbare bespreking. De heer De Groot vond de verstrekte inlichtingen zo waardevol dat hij betreurde dat hij hier niet twee jaar eerder over beschikte.

(Inderdaad deed de Molencommissie en ook de Vrienden voorheen wel moeite om het waterschap aan te spreken op een (zeg maar gerust) falend molenbeleid, maar - naar nu wel duidelijk is - bereikte dit te weinig effect).

Die twee jaar eerder van de voorzitter slaat vrij zeker onder meer op het slechte plan van het waterschap om een nieuwe bemalingstoestand rondom de molen nr. 44 van de Westerhornerpolder. Westerkwartier ging dit plan opstellen na overname van het voormalige kleine waterschap. Inmiddels is dit plan voorzien van een afwijzend advies van de Provinciale Waterstaat. Een afwijzende beschikking van G.S. wordt tegemoet gezien.

Nu wil het waterschap - in de eerste plaats voor deze molen, maar misschien ook wel voor nr. 141 - wel een B.W.O.-restauratieplan. De molen kan - net als de Ommerpolder - windkracht en mechanische kracht combineren en heeft dat in het verleden ook wel gedaan.

Voor een verdere bespreking van het plan is afgesproken: dinsdag 22 januari 1980 te 13.30 uur in het waterschapshuis Zuidhorn. Kunnen jullie of één van jullie ?

87, '80